

Dader op het spoor – De Juwelendief

Over het boek

Auteur: M.G. Leonard & Sam Sedgman

Illustraties: Elisa Paganelli

Uitgeverij: De Fontein

Jaar van uitgave: 2020

Over de makers

Maya Gabrielle Leonard (Torquay, 1974) is begonnen met schrijven toen ze twaalf was. Ze heeft Engelse literatuur gestudeerd en zich gespecialiseerd in Shakespeare. Haar loopbaan is ze begonnen in de muziekindustrie, daarna is ze overstapt naar het theater. Ze werkt tegenwoordig als producent voor het Engelse National Theatre. In 2016 debuteerde M.G. Leonard met 'Keverjongen' en dat werd direct een bestseller. Haar boeken zijn vertaald in meer dan veertig talen. Ze woont in Brighton samen met haar man en twee zonen. M.G. Leonard gebruikt de tweede naam van haar oudste zoon als schrijversnaam.

Bronnen: mgleonard.com en leesfeest.nl

Sam Sedgman heeft Engels en Creative Writing gestudeerd en heeft een master behaald in Text and Performance. Hij kent M. G. Leonard van het National Theatre waar hij als adviseur en producent voor digitale projecten heeft gewerkt. Hij heeft ook een bedrijf gehad met moordspellen in Londen.

'Juwelendief' (2020) is Sedgmans debuut als kinderboekenschrijver. Hij schrijft ook toneelstukken en artikelen over cultuur en technologie.

Bron: samsedgman.com

Elisa Paganelli (Italië, 1985) is afgestudeerd aan het European Institute of Design (Turijn) in het vak illustreren. Ze heeft bij een communicatie- en reclamebureau gewerkt en heeft zes jaar haar eigen ontwerpstudio gehad. Tegenwoordig woont Elisa Paganelli in Groot-Brittannië en werkt ze freelance als illustrator en ontwerper. Ze kan de geur van papier en potloden niet weerstaan.

Bron: elisapaganelli.com

1. VERHAAL

1.1 Omslag en titel

- Wat valt jullie op aan de illustratie op het omslag? (veel goudkleurige elementen; gouden stralen om de trein; de reeksnaam op een treinkaartje; de pijl onder de titel; ...) Past dit omslag bij het verhaal? Maakt het omslag jullie nieuwsgierig naar het verhaal? Hoe komt dat?
- De titel 'De juwelendief' vertelt precies waar dit verhaal over gaat. Wat vinden jullie van zo'n titel die niets verhuult?

1.2 Personages

- Hoe beschrijven jullie de hoofdpersoon Alex? (hij kan goed tekenen; houdt van gamen en voetballen; is enig kind; wil liever een hond dan een broertje of zusje; ziet zijn oom Ben alleen met kerstmis; weet niet dat zijn oom een beroemde schrijver is; ...)
- In het eerste hoofdstuk wordt duidelijk dat Alex' ouders aan oom Ben hebben gevraagd om Alex mee te nemen. Alex heeft helemaal geen zin in deze treinreis. Kunnen jullie je voorstellen dat Alex zich zo voelt?
- Alex ontmoet Lenny in de trein en ze gaan samen op zoek naar de dief. Zijn Lenny en Alex even belangrijk voor het verhaal, vinden jullie?
- Oom Ben zegt op een gegeven moment: "Ik heb een heel simpele telefoon. Het is moeilijk om een avontuur te beleven met een smartphone in je zak. Het hypnotische apparaat weerhoudt je ervan echte kaarten te lezen en met mensen te praten. Ik wil niet naar een schermje staren. Ik wil naar het landschap kijken. Ik wil de wereld zien." (p.38) Zijn jullie het eens met de uitspraak van oom Ben? Wat doen jullie als jullie onderweg of op reis zijn?
- Alle passagiers hebben een naam. Toch verzinnen Alex en Lenny een naam voor de dief, terwijl hij/zij een van de passagiers moet zijn: de Ekster. Wat vinden jullie van die naam? Waarom is het nodig om een aparte naam voor de dief te hebben, denken jullie?

1.3 Genre

'De juwelendief' is een detectiveroman: een verhaal waarin een detective een mysterie of een moord oplost. De lezer weet net zo weinig als de detective en puzzelt mee. Dat maakt een detective spannend.

- Vinden jullie dat de schrijvers erin geslaagd zijn om een spannend verhaal te maken? Wat maakt het spannend? (kleine, vaste groep mensen onder wie de dader zich moet bevinden; bijna alle gasten kunnen de dader zijn; een trein is een gesloten locactie, de reizigers kunnen niet van de trein af; detective Alex krijgt hulp van Lenny, zij is als verstekeling aan boord en mag niet ontdekt worden; Alex en Lenny mogen als kinderen niet overal bij zijn, dat maakt hun speurwerk extra moeilijk; Alex en Lenny krijgen concurrentie van de politie die de zaak ook komt onderzoeken; ...)
- Vinden jullie dat de schrijvers erin geslaagd zijn om de daders zo lang mogelijk onbekend te houden?

1.4 Verhaal

- Wat vinden jullie ervan dat het verhaal begint en eindigt op het treinstation? (mooi afgerond geheel; ...) Had het verhaal ook op een andere plek kunnen beginnen of eindigen? (oom Ben haalt Alex thuis op, waarna ze samen naar het station gaan; oom Ben is met kerstmis bij Alex thuis en nodigd hem pas dan uit voor een volgende reis; ...)
- In dit verhaal zit veel informatie over stoomtreinen verwerkt: hoe zo'n trein eruitziet, hoe hij werkt, etc. Wat vinden jullie daarvan? Vinden jullie het te veel informatie of juist niet?
- Alle passagiers van de Hooglanden-expres worden direct aan het begin van het verhaal voorgesteld. Vinden jullie dat prettig? Maak je voor jezelf aantekeningen, wie bij wie hoort?
- Hebben jullie patronen met herhalingen of tegenstellingen gezien in het verhaal? (oom Ben die eerst niet gelooft dat er dieven in de trein zijn; Alex die steeds (aan)tekeningen maakt in zijn notitieboekje; Alex alleen of Alex en Lenny samen die alle aanwijzingen tot dan toe nog eens bespreken; Alex die enig kind is, vindt dat hij niet goed kan tekenen, niet van treinen houdt en geen boeken van zijn oom heeft gelezen/Lenny die drie zusjes heeft, vindt dat Alex wel goed kan tekenen, Lenny die alles van treinen weet en alle boeken van Ben Bradshaw heeft gelezen; ...)
- Het laatste hoofdstuk heet 'Volgende bestemming'. Oom Ben nodigd Alex aan het eind van dat hoofdstuk uit voor een reis door Amerika. Denken jullie dat er een volgend deel zal komen? En zo ja, hebben jullie zin om dat te lezen?

1.5 Tijd en plaats

Het verhaal speelt zich af gedurende de treinreis van Londen naar het noorden van Schotland en weer terug. De reis duurt vier dagen.

- Hoe hebben jullie die tijd ervaren? Hebben jullie het idee dat het verhaal over een veel langere periode speelt of juist niet?

- Welk beeld krijgen jullie van Groot-Brittannië door dit verhaal? (landschap: "... net toen de trein ratelend een viaduct op reed over een brede vallei. In de diepte zag hij een zilverkleurige rivier." (p.192); "Hij hapte naar adem, overweldigd door het intense panorama van heggen, bomen en hemel dat langs de cabine vloog." (p.80); kasteel Balmoral; ...)

1.6 Stijl

Besprek met de juryleden de taal en de illustraties van het verhaal.

- Wat valt jullie op aan de zinnen in dit verhaal? (veel dialoog afgewisseld met beschrijvingen van de trein en het landschap; ...)
- Welke mooie of bijzondere woorden of zinnen hebben jullie gehoord? ("De locomotief stootte zuchtend een stoomwolk uit, alsof hij leefde: een draak, eeuwenoud, machtig en klaar om weg te vliegen." (p.22); "Telkens wanneer de trein het spookachtige spinnenweb van wegen rond een stad naderde, bogen de slagbomen van de spoorwegovergangen voor hem." (p.58); "Het ritmische geratel van de wielen op de rails deed het ijzerwerk van de brug galmend trillen." (p.59); ...)
- Wat vinden jullie van de potloodtekeningen in het verhaal? Passen ze erbij? De tekeningen zijn gemaakt door Elisa Paganelli, maar geloven jullie tijdens het lezen dat Alex de tekeningen heeft gemaakt? Bij welke tekeningen eventueel wel en welke niet? (de tekeningen van de ekster en van Alex' moeder staan op pagina 90 en 91 staan in zijn notitieboekje; de tekening van Alex en zijn oom op pagina 236/237 waarschijnlijk niet; ...)
- Welke herhaling zien jullie in de tekeningen? (de vogel op het omslag en bij elke hoofdstuktitel; ...)

2. VERWERKING

- Het motto van dit verhaal is van de bekende detectiveschrijfster Agatha Christie. Bespreek met de juryleden of zij het eens/oneens zijn met dit motto.
- Alex krijgt van zijn moeder een amulet met een afbeelding van Sint-Christoffel, de patroonheilige van de reizigers. Vraag de juryleden om op internet op zoek te gaan naar een andere heilige en te bedenken bij welk verhaal die heilige zou passen.
- Neem de kaart van de schutbladen voor in het boek. Vraag de juryleden om andere mooie of interessante locaties langs deze route te zoeken. Geef op de kaart aan waar die locaties zich bevinden. Noteer ook uit welke tijd ze komen.
- Vraag de juryleden om een ander eiland te kiezen, dat te tekenen en daar een treinroute op uit te zetten. Vraag hun ook om de interessante bezienswaardigheden van onderweg te tekenen. Het mag ook een fantasie-eiland zijn.

3. VERDER LEZEN

- Bestemming onbekend / Paul Mosier (Lemniscaat, 2017) – treinreizen
- Deesje / Joke van Leeuwen (Querido, 1985) – treinreizen
- De goede dieven / Katherine Rundell (Luitingh-Sijthoff, 2021) – diefstallen
- De museumroof / Erwin Claes (Clavis, 2020) – diefstallen
- Mahmood en de bende van de tijgers / Jan De Leeuw (De Eenhoorn, 2021) – diefstallen
- Het reuzenradmysterie / Siobhan Dowd (Van Goor, 2010) – Londen, verdwijningen

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.